

ECOLOGISCHE VORM - LOCALE VORM. EEN REPLIEK.

J.G.J. Kuiper
Parijs

In het CB, nr. 142 (juni 1971), blz. 16, wijst de heer E.A. Maier op een, naar zijn mening, verkeerd gebruik op bladzijde 1591, van de termen "ecologische vorm" en "locale vorm". Blijkbaar heb ik mij niet duidelijk genoeg uitgedrukt, reden waarom ik hier een korte toelichting geef.

Het gaat om de zin: "Mij dunkt, dat men hier bezwaarlijk nog van 'ecologische vormen' kan spreken en dat vermoedelijk ook genetische factoren een belangrijke rol spelen. De term 'locale vorm' is dan ook veiliger dan 'ecologische vorm'".

De zin herlezend, besef ik, dat er twee tegengestelde uitloggingen mogelijk zijn. De ene, kennelijk door de heer Maier gelezen, is: als er genetische factoren een rol spelen, is het gebruik van de term 'locale vorm' op zijn plaats. De andere, door mij bedoelde, is: als er vermoedelijk genetische factoren een rol spelen, gebruike men niet de term "ecologische vorm", doch omzeile men het terminologisch probleem door het gebruik van de neutrale term 'locale vorm'. De ene lezing geeft aan de term 'locale vorm' een genetisch inhoud; de andere, door mij bedoelde niet. Met de invoeging van het woord neutrale in de geciteerde zin, is, neem ik aan, het misverstand opgeheven.

Met de term 'ecologische vorm' wordt op het vermoedelijk (d.w.z. op grond van veldwaarnemingen en het onderzoek van dood materiaal) bestaan van een verband tussen een bepaalde variatie en haar milieu, waarbij het punt erfelijkheid buiten beschouwing gelaten moet worden. Zo gebruikt, is de term 'ecologische vorm' bepaald niet, zoals de heer Maier stelt,

gelijkwaardig met 'ecotype' of 'ecologisch ras', welke beide begrippen immers erfelijkheid van bepaalde kenmerken impliceren.

Met de term 'locale vorm' bedoel ik niets meer en niets minder dan wat de woorden zeggen, namelijk een, blijkens veldwaarnemingen, lokaal voorkomende vorm. Met het gebruik van deze term wordt slechts geconstateerd, doch niets verklaard. De verklaring van het verschijnsel van lokaal voorkomen van een bepaalde vorm, is een andere zaak. Een locale vorm kan soms een standplaats-modificatie zijn, doch is daarmee niet synoniem. In zoögeografische zin

kan een locale vorm wel eens geïnterpreteerd worden als geografisch ras of ondersoort, maar ook hier weer moet gezegd worden, dat 'locale vorm' en 'geografisch ras' niet synoniem zijn. Ik zie niet in, op grond waarvan de heer Maier de betekenis van de term 'locale vorm' zou willen beperken tot die van een standplaatsmodificatie.